

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

quàm de eo, quod pōt competere de futuro, quia in dubio, vt minus puidetur, fit interpretatio, ut illa verba extēdant ad ius de pēnti tantum, q̄a difficultus puidetur iuri de futuro, q̄ iuri de pēnti, arg. l. si ita scripsisset de leg. 2. cum similib. Sentit ergo Bar. ibi, & ipse hoc clarius voluit in alijs qōnib. & apparet verum esse ēt ex ijs, q̄ dicta sunt in consilio, quod secus esset, qn̄ expressē, & per verba pēnti paret, q̄ ipsa partes voluissent remittere ius nō solum, q̄ competit, & cōpetere pōt de pēnti, sed ēt de futuro, qm̄ in incertis, & non in certis locus est coniecturis. l. continuus §. cum ita stipulatus cū ibi not. ff. de verb. obl. ¶ Præterea plures sunt clausulæ solitæ apponi in diuisionibus bonorum, quarum aliqua magis operant remissionem fideicommissi, q̄ alia, & si separatim, & singulariter, & de per se apponantur in diuisione, dubium est inter doctores, an dicat per illas remissum ius fideicommissi conditionalis, vt colligit per Bar. & doct. in d. §. duo fratres, qui loquuntur de clausulis separatis, & quæ de per se, & singulariter fuerint appositæ, vt non dicat per illas remissum fideicommissum; sed qn̄ plures clausulæ simul fuissent expressæ, & iunctæ ut factū fuit in casu nostro, & ex tenore instrū colligitur, & prout dictum fuit in consilio, tunc absq̄ dubio vñ dicendum, q̄ per illas dicat remissum ius fideicommissi, quia q̄ nō profunt singula, multa iuuant, & duplex vinculum magis ligat, & stringit c. i. de treuga, & pace, auth. itaq̄. C. cōia de successione, Bar. in l. i. §. idem Cornelio ff. de qōnib. Aliæ tñ responsiones magis stringunt. ¶ Et ex prædictis maximè circa secundam dubitationem inferitur, non obstantib. ijs, quæ uoluit Bar. in d. §. q. an secuta fuerit alienatio, an non, q̄ in terminis nostris stantib. verbis copiosè positis, & plenissimis, de quibus in diuisione ista, implicarentur tria, & essent incompatibilia, vcz, q̄ fideicommissaria non diceretur remissum, seu bona diuisa remaneret subiecta oneri fideicommissi, & q̄ illa possent perpetuo alienari, & perpetuo possent transire eorum singulares successores cum præte, q̄ illa possent tenere, & possidere pleno iure, & perpetuo dicti successores singulares vendere, & in alium transire, ut clarissimè demonstratum est in consilio ex mente iurū, & Bar. in d. §. q. loquitur in alio casu, & in valde diuersis terminis, ut dictum est supra. ¶ Vltima difficultas iudicio meo nō multum stringit, & potius persuasiva est, q̄ necessariocludens, quia si vera esset, profecto nunq̄ diceretur per diuisionem ius fideicommissi remissum, nisi qn̄ expressē hoc dictum fuisset, ne sub inuolucro verborum contingeret quē decipi: quod tñ est falsum, quia t̄ vltra q̄ fideicommissum dicatur remitti per diuisionem, qn̄ hoc fuit expressum, & de fideicommissio expressa mentio facta d̄ ēt remitti inter habentes notitiam de fideicommissio per verba generalia, & p̄gnantia, & habentia expressē tractum de futuro, absq̄ q̄ expressē sit facta mentio de fideicommissio, ut in terminis, & apertissimè voluit Bar. & doc. cōter in d. §. duo fratres, & in alijs locis, de quibus in consilio, & tetigi supra: qm̄ scienti non inferitur fraus, nec dolus, nec iniuria c. scienti de reg. iur. in 6. l. nemo ff. eo. tit. Dupliciter t̄ em fieri potest remissio fideicommissi, expressē, & tacitè iuxta quæ hōr in l. cum proponas C. de pactis, & in l. de fideic. C. de transact. expressē, qn̄ specificè illi fuit renuntiatum per pactum, ut in l. i. C. de pact. cum simil. tacitè ex mente partium, q̄ colligit ex verbis, & ex clausulis appositis in instrū diuisionis inter habentes notitiā fideicommissi iuxta not. per gl. in l. Paulo Callimacho §. j. ff. de leg. 3. & latius in d. §. duo fratres per gl.

& docto. oēs: & cessat p̄sumptio doli, & fraudis in terminis n̄is ex eo, q̄ partes habuerunt notitiam fideicommissi, & per pactum consenserunt, q̄ diceretur remissum, siue consenserint expressē, siue tacitè, ut supra, & est tex. in d. l. de fideic. & ibi gl. qui tex. 10 et probat, q̄ non minus t̄ d̄ renuntiatum fideicommissio reciproco inter scientes ex eo, q̄ alter ex fratribus diuidentib. fuerit minor, & alter maior, ut est tex. ibi, & per Alex. in d. §. duo fratres in 13. & 21. col. qn̄ verò fideicommissum non esset reciproco, tunc bene ex eo, q̄ maior grauatus fuerit restituere minori, in dubio per diuisionem ēt ḡnalem non p̄sumitur renuntiatum fideicommissio futuro, & ita loquitur Bar. in d. §. duo fratres in fi. 2. q. ¶ Præterea in casu, quo minor ætas habeat aliquid operari, d̄t intelligi de minori ætate non respectu cursus t̄pis, & annorum, & sic ad f̄iam alterius fratris, qui esset maior natu, sed de minori ætate legitima, vcz, vigintiquinq̄; annorum iuxta tex. cum ibi not. in c. in p̄sentia extra de proba. & in l. fi. C. de his, qui veniam ætatis impetrauerunt, alioquin nunq̄ inter fratres diuidentes censere remissum fideicommissum per quascunq̄ clausulas, cum magis cōter inter fratres alius sit maior natu, alius minor natu: in casu autē n̄o oēs erant legitima ætatis, vcz, maioris 25. annis, quia Bernardinus minor natu agebat annū trigelimum. Plura t̄ possent pro resolutione obiectionum excogitari, quæ prætermitto, & illa remitto prudētia excellentissimi domini Iudicis, itē quia resolutio pōt colligi ex ijs, quæ aliās plenè scripta fuerunt in consilio præcedenti super hac materia edito. L. D.

S V M M A R I V M.

- 1 Fideicommissi renunciatio in diuisione importatur per clausulas ualde p̄gnantes, & non per appositas simpliciter, & quodammodo vulgari.
- 2 Fideicommissi reciproci renunciatio in diuisione ex quibus non p̄sumatur.
- 3 Mater relicta a filio usufructuaria omnium bonorum non potest & usufructum consequi, & velle legitimam in bonis filij detrabere, sed altero contenta esse debet.
- 4 Mater, extante patre, secundum statuta Bononiæ nullam potest habere legitimam in bonis filij, sed solum usufructum certæ partis bonorum, & ita sapius fuit iudicatum.

E P I T O M E.

Fideicommissio reciproca non esse renunciatio per clausulas simpliciter, & quodammodo vulgari appositæ, & quando verisimile est in uno et diuidentibus tantum fideicommissum locum esse habiturum, & in alio non, hic demonstratur.

C O N S I L I V M C X X X I I.

CASVS, de quo nunc agitur, tam egregie fuit ab eximio domino aduocato difficultus, ut nec supplerioni, nec additioni locus videat: & ideo de subscriptione, & approbatione corū, quæ ab ipso deducta fuerunt, requiritur breuiter hæc pauca dicere uolui solū, ne ad hanc illorū, ut aiunt, pedib. accessisse videar: Primum itaq̄, an locus fuerit fideicommissio facto in testāto M. D. Hyppoliti per obitū D. Claudij, qui sine liberis decessit, res clara est, cū euenerit casus fideicommissi à testatore expressus, & propterea dñs eques Bonifacius est admittendus, ut in c. in p̄sentia de probat. c. Raynutus de testa. & l. ex facto ff. ad treb. Nec aliquo pacto dicendum est illi fideicommissio fuisse renuntiatum per diuisionem inter ipsum D. Claudium, & D. Bonifacium diebus elapsis factam, quia et si fideicommissi scientiam habuerint, t̄ nō tamen in

in diuisione fuerunt appositae aliqua uerba, seu aliq
clausula, ex quib. et psumptiue fideicommissi renun
ciatio inferatur, cu clausula illa simpliciter, & quo
dammodo uulgariter fuerint appositae, no aut ualde
pugnantes, vt requiruntur ad hoc, ut hanc renuncia
tionem importent, veluti colligitur ex uerbis Bart.
in l. qui roma §. duo fratres, & Alex. expresse ibi in
§. 3. col. ex mente lo. And. in addit. Spec. in tit. de
testa. §. in primis uerbi. quid si duob. Praterea t cess
at psumptio renunciationis, nam & si fideicommissi
sum esset reciprocu, ta uerisimile erat, q magis de
beret locu habere in psona D. Claudij, qui uxore,
& filios non habebat, q in psona D. Bonafacij, qui
multos filios tuc habebat, & de pnti haber: Vnde
dicitur iudicari potuisset, si diuidendo uoluisset fi
deicommissu renunciare, cum sua non interesset:
cum sit uir prudensissimus, & in reb. agendis fa
s cautus, psumendu est, ipsum nullo modo sen
tisse, q esset fideicommissu renunciatum: q psum
ptione multum considerat scriben. post gl. in l. i. &
l. cum proponas C. de pactis, & in l. de fideicommissi
C. de transac. ponuntq; et docto. & Bart. in d. §.
duo fratres. Rursus qn in fideicommissu reciproce fa
cto apparet, & uerisimile est, q ex una parte pot lo
cum habere, & ex altera non, ut quia unus habeat fi
lios, per quos fideicommissum deficiat, & alter nul
los habeat filios, neq uxorem, tunc non pot fidei
commissum dici per diuisionem remissum, quia in
prios fideicommissarios cessat ratio, pp q con
suetudine est fideicommissu reciproco recedere, v3
notu capitanda mortis, ut in d. l. de fideicommissu.
Cessante ergo hac ratione cessat et psumptio, q
datis sumi posset, q per diuisione, & clausulas in ea
appositas fideicommissu renunciatu censetur: Quae
res tam clara est, vt in ea minimè insistentum am
pnes esse putem. ¶ An aut mater relicta usufru
ctaria a do. Claudio omnium bonorum possit de
trahere legitimam debitam in bonis filij pleno iu
re, & non posse radeo, quia si uult consequi vsum
fructum sibi relictum in omnib. bonis, non pot uel
legitimam detrahere, cum debeat esse altero con
tente: imo acceptando vsumfructu non pot legiti
mam consequi per ea, q uoluit Abb. in c. Raynurius
circa fi. de testa. & alij in l. quia poterat. ff. ad Treb.
cum similib. Vel melius dicendum est, q stante sta
tuto huius ciuitatis, q extante patruo mater, seu
matra paterna solum debeat habere vsumfructu cer
tae partis bonoru, nulla poterit legitima detrahi, ve
tra uita lo. de Anan. in conf. 69. hoc uoluit Petrus
de Anch. in conf. 421. & 429. & Alex. in conf. 68. li.
4. & in conf. 178. lib. 7. & quia in hac ciuitate, & in
curia et saepe pro hac opinione iudicatu fuit, ideo
ulterius non insisto, cu uera sit de iure, vt colligi po
terit ex dictis scribentiu in locis pxime allegatis: &
ex his cu ijs, q per eximium consultorem deducta
fuerunt, vt ueris, ac iuridicis pertransco. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

Fruitus legati, uel fideicommissi restituendi percepti, seu debiti,
pendente die, uel conditione, ad quem pertineant, & nu. 20.
Dicitur nisi orationi praecedenti negatiua appositae ponit, & af
firmat negatum in praecedenti oratione.
Alienationis pmissio importat re liberè, et pleno iure spectare
percepto, et effectus rei uenditae, & legatae cui, et quo debeat.
Fruitus in restitutionem fideicommissi uersus de h. heredita
te an ueniat, & quid in restitutionem fideicommissi de re par
ticulari, & nu. 23. ubi declaratur.
Fruitus qn ad fideicommissarium, & legatarium, & qn ad here
dem grauatum pertineant, & nu. 20. & 24. ubi declaratur.
Personae non exactae, quae in uita heredis grauati debent ca
perant, & quarum dies uenit, an ueniant in restitutionem fi

deic. universalis de hereditate, & quid in fideicommissu par
ticulari, & nu. 18.

- 8 In legato nominis debitoris, siue alicuius motis uenit actio pro
paghis, et obuentioib. uiuo testatore debitis, & decursis.
- 9 Pensiones, & obuentiones non debita propter aliquo, fructus
naturales semper dicuntur pendentes, nisi fuerint actualiter
exactae, & perceptae.
- 10 Fructus pendentes tempore, quo dies fideicommissi cessit, ad fideicō
missarium pertinent, et si maior pars anni praeterierit.
- 11 Fructus quando dicantur pars rei.
- 12 Fructus pendentes tempore, quo cessit dies legati ususfructus,
pertinent ad legatarium.
- 13 Legatum sortis debita super aliquo monte, seu super impressi
tis continet etiam pagas, & obuentiones uiuo testatore debi
tas, & decursas, nedum exactas.
- 14 Fructus, siue obuentiones montium, uel creditorum non dicunt
debiti, seu decursi, nec debita, seu decursae, nisi facta declara
tione uoluntatis Principis de illis decursis, & soluendis, qn
solutio, et perceptio non certo tempore, sed fm uoluntate, et
declaratione Principis fieri consueuit, & ideo interim tan
quam fructus pendentes, & immaturi iudicantur.
- 15 Legatum rei, quae non est in reru natura, sed fore speratur, est
conditionale, & quomodo, & quando debeat.
- 16 Legatarius ususfructus syluae non est ligna non cedua, & im
matura incidere.
- 17 Fructus immaturi non pertinent ad usufructuarium.
- 19 In legato fundi ueniunt etiam fructus futuri ipsius fundi.
- 21 Legatum, siue fideicommissum debetur secundum naturam, &
qualitatem rei in legato, uel fideicommissu deductae.
- 22 Impedimentum illegatum ut profit, & releuet, quid requirat.
- 23 Fructus post aditam hereditatem medio tpe ab herede graua
to percepti non sunt hereditarij, nec hereditatem augent.

E P I T O M E.

Fruitus, & obuentiones Montis, seu crediti ali
cuius, quarum solutiones, & perceptiones no
certo tempore decreto, sed secundum uoluntate,
& declarationem Principis semper fieri consueuit,
in restitutione fideicommissi de dicto monte, seu cre
dito facti ad fideicommissarium, & non ad grauatum,
seu illud heredes etiam ipso tempore uita ipsius gra
uati, quo solutio, & perceptio facta non fuit, perti
nere, hic demonstratur.

C O N S I L I V M CXXXIII.

In testamento, & alijs in themate propo
sitis, v3 prima facie dicendū, pagas, & ob
uentiones crediti, siue montis, de quo in
puncto, decursas in uita D. Ioannis, & per eū, dum
uiueret, non exactas ad filias ipsius tanq illius hare
des spectare, & pertinere: Nam est in primis consi
derandū, q D. Ioannes fuit grauatus fideicommissu,
de quo in testō, prestare post mortē suam, ut
clare ex testō ipso colligitur, & ideo pagas, & obuē
tiones, q interim, ac medio tpe decursae, & debita
extiterunt ex dicto credito, uident ad ipsum D. Io
annā, & modo ad dictas eius filias, & heredes perti
nuisse, ac pertinere, quia notissimi, ac indubitati iu
ris est, t q fructus, aliaq; accessiones legati, uel fi
deicommissi, q pendente die, uel adōne percipiuntur,
seu debentur, ad heredē grauatum, & nō ad legata
rium, uel fideicommissarium pertinent. Licinius ff.
de lega. 2. l. filium ff. de optio. lega. & ubiq; Bar. & l.
uxorē §. forori ff. de lega. 3. & nota in l. quod de bo
nis §. fructus ff. ad leg. falcid. Quod quidē v3 posse
confirmari, qm testator prohibendo alienationē
dicti crediti, ac utilis nisi de paga in pagā, uel duas
ad plus, censetur uoluisse, q singulae pagae, quae in
uita heredis grauati currebant, debitaq; essent, pos
sent per ipsum grauatu alienari, nā t illa dictio nisi
apposita alicui termino contento sub praecedenti
oratione negatiua, prout in casu nostro, ponit, &
affirmat